

Gelecek yeni nizama örnek vazifesi görecek mühim bir hâdis

Bu harpte on millet işgal felâketine uğradı, iki devlet istiklâline kavuştu. Nispet, insanlığın yüzünü ağartıp hürriyet taraftarlarına cesaret verici dercede değildir. Fakat, eğer dünya — denildiği gibi — milletlerin hürriyet ve istiklâli uğruna ateşe verilmişse, bu sayısı az nimunelerde bile, ferahlı imkânlar görerek sevinmek lâzımdır.

Bu iki bahtiyar ülkeden biri, müstevliden kurtulan Habeşistandır. Bu harp yüzünden, hiç umulmadık şekilde dirilmiştir. Bu harp yüzünden diyoruz, zira, böyle bir fırsat ve mecburiyet zühur etmeseydi ne İngiltere, ne başka bir devlet, Habeş krallar kralını tahtına oturtmak için İtalya ile harbe tutuşmazdı. Netekim İtalya Habeşistana saldırdığı vakit kimse yerinden kımıldanmadı.

İkinci talihli, istiklâline kavuşan Suriyedir. Bu da İngiltere sayesinde oldu. General de Gaulle'nün Hür Fransa kuvvetleri, İngilizlerin yardımıyla, Suriyeye, istiklâlini vermek şartıyla girdiler. Suriye de bu umulmaz niyeti harbe borçludur. Zira, eski Fransa kırk yıl kalsa Suriyeyi bırakmazdı, İngiltere de — istiklâl işi ne kadar büyük olursa olsun — Suriyeliler için müttefikli Fransa ile bozuşmaya kadar gitmezdi.

Sebepleri bertaraf, bu iki hâdis, hiç şüphesiz İngiltere lehine kaydedilecek mühim prensip zaferleridir. Bunlar, İngilterenin, henüz vesayete muhtaç, geri cemiyetler sayılarak, başkaları tarafından istismar edilen milletlerin bile istiklâlinden başka bir şey düşünmediğine en açık delilleridir.

Suriye istiklâl, bundan başka, Hür Fransa teşkilâtının ilk şerefli siyasi eseri olarak tarihe geçecektir. General de Gaulle ve arkadaşları, eski Fransanın şarka mahsus, köhne istismarçı ananesinden sıyrıldıklarını, yeni bir siyasi zihniyete sahip olduklarını bu misal ile ispat etmiş oluyorlar.

Suriye meselesi bu harpte ilk defa ortaya çıktığı zaman, Şarkta sulhe yarayacak ve Türkiyeyi tatmin edecek en iyi şeklin, bu memlekete istiklâl vermek olduğu fikrini burada müdafaa ettiğimiz için bugünkü neticeden memnun bulunuyoruz.

Suriyeye verilen istiklâlin bugünkü tatbikat şekli, hiç şüphesiz, tam değildir. Fakat bu hâli, müthiş harp içinde olan bir devletin zaruri ihtiyaçlarından doğan geçici bir vaziyet diye kabul etmek icabeder. Sulh, Suriyeye, kayıtsız şartsız hürriyetini getirecektir. Türkiye, cenup hududlarında, türlü yabancı menfaatlere âlet olmayan bir emniyet sahası içinde, kendisi karşılıklı dostluk münasebetleri tesis edeceği müstakil bir komşu kazanmış olduğundan dolayı ancak sevinç duyar.

Bu hâdisenin bizce en büyük ehemmiyeti, emsalsiz bir harp ortamında, istiklâline kavuşan milletler dahi olduğunu göstermek bakımından, istikbaldeki nizama örnek vazifesi görmesidir.

Necmeddin Sadak

Ukrayna'da Rus kıtaları arasındaki bağ kesilmiş

Almanlar cephenin şimal kısmında 210 blokhavz zaptettiler

Budapeşte 30 (A.A.) — Macar ajansı bildiriyor: Ukrayna'da yapılmakta olan hareketlerde müttefik ordular ileri yürüyüşlerine devam ederek bu kuvvetlerin bir kısmı yeni topraklar işgal ederken düşman kuvvetleri arasındaki iribatları kesmişlerdir. Devam etmekte olan bu hareketler hakkında şimdilik malumat verilmeyecektir.

Macar kuvvetlerinin bulunduğu bölgede düşman bazı teşebbüslerde bulunmuş ise de kolaylıkla tardedilmiş ve esirler alınmıştır. Bundan başka her iki tarafça da az topçu faaliyeti olmuştur.

Almanlar 210 blokhavz zaptettiler

Berlin 30 (A.A.) — Alman orduları başkumandanlığının tebliği: Dnieperin doğusundaki harekatta, İtalyan kıtaları, mühim düşman kuvvetlerini imha etmişlerdir ve binlerce esir alınmıştır. Doğu cephesinin şimal bölgesinde, bir piyade tümeni, 28 ve 29 Eylülde şiddetle müdafaa edilen bir düşman mevziine muvaffakiyetle hücum etmişlerdir. Bu piyade tümeni, 210 düşman blokhavzını hücumla zaptetmişlerdir. Hava teşekkülleri, Harkof bölgesinde demiryolu nakliyatına müessir surette hücumlar yapmış ve Leningradın doğusundaki demiryolu şebekesi ile Murmansk demiryolu şebekesi üzerinde tahrip faaliyetine devam etmiştir.

Roma 30 (A.A.) — İtalyan kuvvetleri, son günlerde, Dnieperle, bu nehrin bir ayağı arasında, bir muharebeye tutuşmuşlardır. Muharebe, bir kaç gün sürmüştür. İtalyan fırkası büyük bir enerji ile çarpışmıştır. Bu fırkaların birinin bulunduğu bölgede, muharebe sahası, Rus cesetleriyle baştan başa dolmuştur. İtalyan kuvvetleri, halen dört Sovyet fırkası bakiyesine karşı «temizlik» ameliyesine meşguldürler. Şimdiye kadar alınan esirlerin sayısı beş bine varmaktadır. Ganaim gayet boldur ve müfredatı tespit edilmektedir. İtalyan tayyareleri on beş düşman tayyaresi düşürmüştür.

Leningrad etrafındaki muharebeler

Moskova 30 (A.A.) — Cepheden, Kızılyıldız gazetesine gelen bir telgrafta Sovyetlerin, Leningrad civarında bir küçük şehri istirdat ettikleri söylenmektedir. Sovyetler bir nehri aşmağa muvaffak olarak nehrin öte kıyısında bulunan bu şehri almışlar, düşmanı uzak bir mesafeye sürmüşler ve bütün bir alayı tahrip etmişlerdir. Bir gün zarfında 269 uncu Alman fırkasından bini mütecaviz asker telef olmuştur.

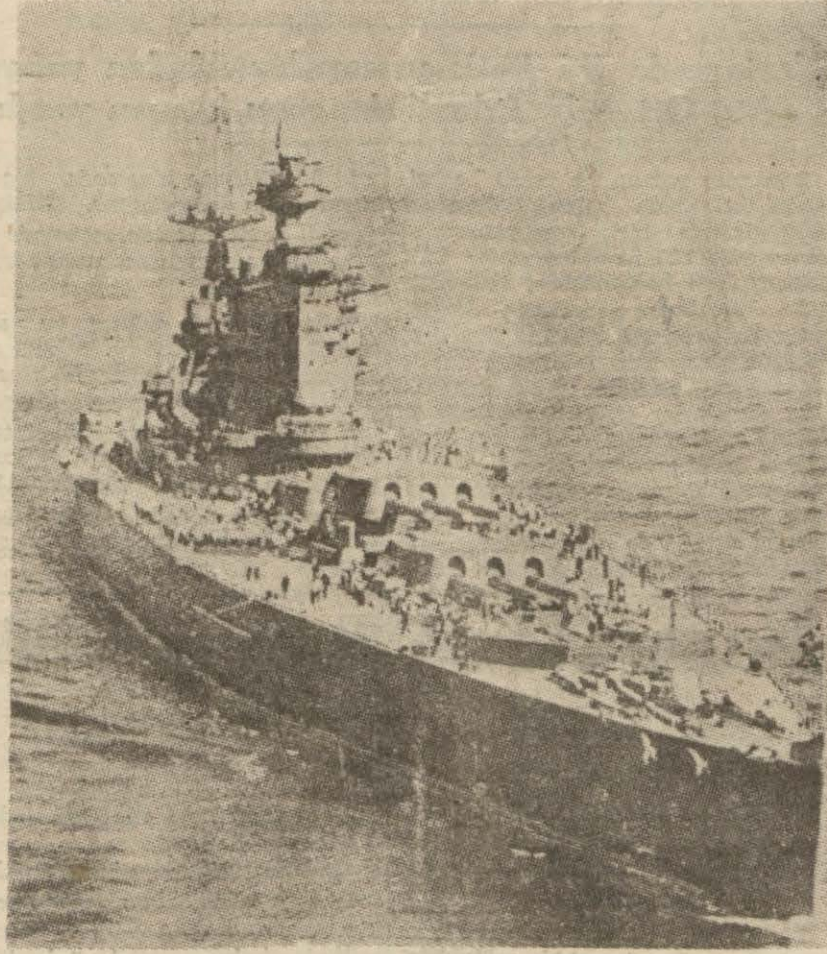
Palermoya hava akını

İngiliz tayyareleri elektrik santralini ve limandaki gemileri bombaladılar

Londra 1 (A.A.) — (B.B.C.) Orta şark İngiliz hava kuvvetleri başkumandanlığının resmi tebliğine göre İngiliz tayyareleri 28/29 gecesi esnasında Sicilyada Palermo limanına hücum etmişler, elektrik santralini ile limandaki gemilere bombalar isabet ettirmişlerdir. Yangınlar çıkış ve infilâklar vuku bulmuştur. Müteakiben tayyareler hava meydanına ve üssüne de hücum etmişlerdir. Düşmanın 2 bombardıman ve 7 deniz tayyaresi hasara uğratılmıştır. Bardıya ve Rodos adasına da taarruz edilmiştir. Bu harekattan 3 tayyaremiz dönmüştür.

B. Cemil Bilsel

Ankara 30 (Telefonla) — Şehrimizde bulunan Üniversite Rektörü B. Cemil Bilsel bugün de Maarif Vekâletinde temaslarına devam etmiştir.

Akdenizde tayyare hücumunda bir torpil isabetile hasara uğrıyan İngiliz Nelson zırhlısı

B. Churchill'in beyanatı

Baharda daha şiddetli muharebelere ve istilâ tehlikesinin belirmesine intizar etmeliyiz

Londra 30 (A.A.) — Başvekil B. Churchill, Avam Kamarasında beyanatta bulunarak, Sovyet Rusya'ya yapılacak yardımdan bahsetmiş ve Sovyet Rusyanın birinci derecede muharip bir devlet sıfatıyla ilânihaye devam edip gidecek bir vaziyete getirileceğini söylemiştir.

Churchill «Büyük Britanya ve Sovyet Rusya ile İran arasında aktedilen yeni bir ihlas esasına müstenit bir muahedenin yakında ilân edileceğini» söylemiş ve bu ittifak, harbin müstakbel revişinde İran milletini bizimle birleştirecektir, demiştir.

(Devamı sahife 2, sütun 4 de)

Akdenizdeki çarpışma

33,500 tonluk Nelson İngiliz zırhlısı bir torpil isabetile hasara uğradı

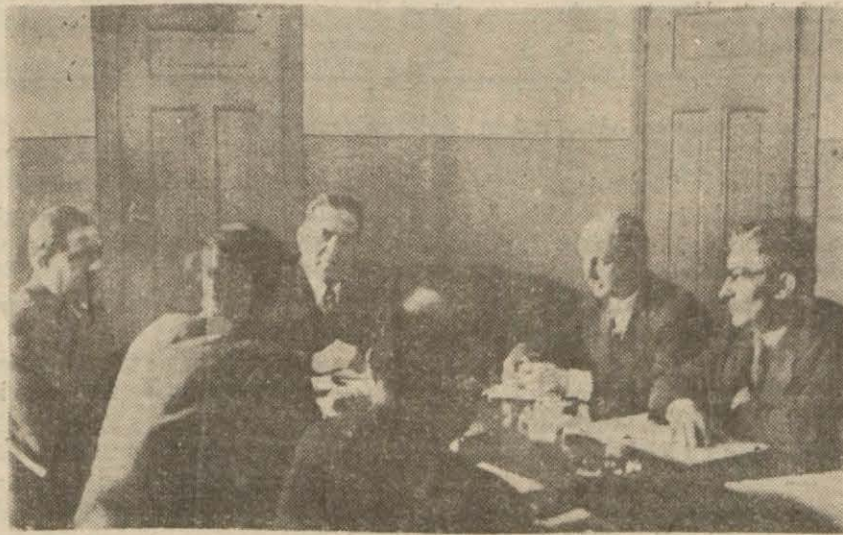
Londra 30 (A.A.) — Akdenizde bir tüccar gemisi kaybettikten sonra gideceği yere varan İngiliz gemi kafilisine karşı yapılan taarruz esnasında 13 İtalyan tayyaresinin tahrip edildiği salâhiyetli bir kaynaktan haber verilmektedir. İngiliz zayıflığı üç tayyaredir.

Bir torpil isabetile sürati hafifçe azalan İngiliz gemisinin Nelson zırhlısı olduğu bildiriliyor. Nelsonda ölen olmamıştır.

Roma 30 (A.A.) — İtalyan tayyareleri tarafından atılan torpillerle yaralanan İngiliz zırhlısı 33,500 tonluk Nelsondur.

Odun fiati çeki başına 50 kuruş indirildi

Eski narha esas teşkil eden belediye iktisat müdürlüğü raporlarında yanlışlık olduğu anlaşıldı

Fiat Mürakabe Komisyonunda dünkü toplantı

Fiat Mürakabe Komisyonu dün öğleden sonra İstanbul Vali ve Belediye reisi Doktor Lütfi Kırdarın reisliği altında fevkalâde bir içtima yaparak odun fiyatlarını tetkik etmiş ve yeni fiyatları, bugünkü narhtan çeki başına 50 kuruş tenzil etmek suretile tespit etmiştir.

Komisyonun müzakereleri geç vakte kadar devam etmiş ve evvelki narha esas teşkil eden Belediye İktisat Müdürlüğü raporlarında yanlışlık olduğu anlaşılmıştır. Bu hususta kendisiyle görüşen bir muharririmize Vali ve Belediye reisi Lütfi Kırdar şu beyanatta bulunmuştur:

«— Odun narhını tespit etmek üzere Belediye İktisat Müdürlüğü tarafından odun muntakalarına gönderilen Şüreyya isiminde bir memura yanlış malumat verildiği ve bu yüzden odun fiyatlarının yüksek tespit edildiği anlaşılmıştır.

«Odun muntakasında, bu memura çekti başında 30 kilo fire farkı gösterilmiştir. Bu memur da raporda bu fire farkını nazarı itibara alarak fiyatları ona göre göstermiştir. Halbuki komisyon memurlarının yaptıkları esaslı tetkiklerde odun toptancılarının fire farkını doğrudan (Devamı sahife 2 sütun 4 de)

BU SABAHKİ TELGRAFLAR

Almanlar yeni bir taarruza geçtiler

Cenupta Rus taarruzu püskürtüldü

Bu defa Alman taarruzu merkezde ve Biransk'ın şarkında yapılmaktadır.

Vichy 1 (A.A.) — Ofi ajansı bildiriyor: Alman başkumandanlığı şark cephesinde yeni bir taarruza başlamıştır. Bu yeni taarruz, Briansk'ın şarkında yapılmakta ve Rus müdafaa hatlarını çevirmek tehlikesini arz etmektedir.

Cenupta Rus taarruzu akim kaldı

Berlin 1 (A.A.) — Ofiden: Alman askerî mahfillerinde beyan edildiğine göre cenupta yapılan Rus mukabil taarruzu akim kalmıştır. Alman ve Rus askerleri arasında şiddetli süngü muharebeleri vuku bulmuştur.

Alman sözcüsü ne diyor?

Berlin 1 (A.A.) — Ofi'den: Alman resmi sözcüsü: «Son günlerde askerî harekattan bek az bahsedilmesi, cephe geniş hareket hazırlanmakta bulunduğuna bir delildir.» demiştir.

Rus tebliği

Poltava şehrini tahliye ettik

Londra 1 (Radyo saat 7,15 de) — Dün gece nesredilen resmi Sovyet tebliği: Günlere süren muharebelerden sonra Poltava şehrini tahliye ettik. Poltava şehri Harkofun 120 kilometre garbinden bulunuyor.

Rus sözcüsünün beyanatı

Londra 1 (A.A.) — (B.B.C.) Resmi Sovyet sözcüsü beyanatında demiştir ki:

«Kief şehrinde, işe yarıyacak her şey tahrip edilmiş, şehir halkının yarısı tahliye olmuştur. Almanlar istedikleri kadar esir alamamışlardır. Almanların üsere adedi hakkındaki iddiaları adı yalanlardan ibarettir. Kırım muharebesi, Kırım harcinde cereyan etmektedir. Almanlar, Kırma ayak basamamışlardır. Odesa mukavemet ediyor. 5 günde 563 Alman tayyaresi imha edilmiştir.

Leningrad şehri her zamankinden daha kapalı ve daha geçilmez bir haldedir. Haricî müdafaa hatları düşse bile, evden eve müdafaa bulunulacaktır. Şehir müdafaya hazır bir buçuk milyon halk vardır. Şehir, muazzam müstahkem bir cephe halini almıştır.

Amerikan bitaraflık ka- nunu kalkıyor

Tadil lâyihası bu hafta Amerikan meclisine verilecek

Vaşington 1 (A.A.) — Ofiden: Bitaraflık kanununun tadil ve lâğvı hakkındaki kanun lâyihası B. Rooseveltin nezdinde aktebilecek parti liderlerinin içtimasında tanzim edilecektir. Tadil lâyihası bu hafta sonunda Amerikan meclisine verilecektir.

Londra 1 (A.A.) — (B.B.C.) B. Roosevelt ticaret vapurlarının silâhlandırılması için bitaraflık kanunun lâğvını isteyeceğini beyan etmiştir.

İslanda civarında yeni bir Amerikan vapuru batırıldı

Stokholm 1 (A.A.) — Ofiden: Danimarkaya ait olup Birleşik Amerika tarafından zaptedilen ve Panama bayrağı altında seyretmekte olan Sezar namındaki vapur, İslanda adası açıklarında batırılmıştır.

Şark'ta Alman hava hâkimiyeti

Alman tayyareleri ve harp gemileri askerî hedefleri mükerreren bombardıman ettiler

Berlin 1 (A.A.) — D.N.B. Şark cephesinin bütün bölgelerinde Alman hava kuvvetlerinin ehemmiyetli teşekkülleri düşman toprakları üzerindeki hâkimiyetlerini muhafaza ederek taarruzlarına devam etmişlerdir. Savaş ve avcı tayyarelerimiz cephe boyunca düşmanın bilhassa muvasala vasıtalarını tahribini stihdaf etmişlerdir.

Ehemmiyetli demiryolları muhtelif yerlerde kesilmiştir. İttisak noktaları ve ehemmiyetli tesisat tahrip olmuştur.

Bundan başka düşman tahşidatına muvaffakiyetle taarruz edilmiştir.

Berlin 1 (A.A.) — D.N.B. nin askerî bir menbada öğrendiğine göre, Alman gemileri, bu son günlerde, şark cephesinin şimal muntakasında kara askerî hedeflerini müteaddit defalar ve müessir bir surette bombardıman etmişlerdir.

«Emden» ve «Leipzig» Alman kruvazörleri, Sovyetlerin harp mevzileriyle topçu bataryalarını muvaffakiyetle bombardıman etmişlerdir.

Bağdadda Sovyet ticaret heyeti

Bağdat 1 (A.A.) — Ofiden: Bir Sovyet ticaret heyeti Irak hükümeti ile ticaret müzakerelerinde bulunmak üzere Bağdada gelmiştir.

— Şirket zamanından kalma olacak..
— Nereden anladın?..
— Yıldızın yanlışlığından..

Dün Geceki ve Bu Sabahki Haberler

Harp tebliğleri

İngiliz tebliği

Kahire 30 (A.A.) — Orta Şark İngiliz kuvvetleri umumî karargâhının tebliği:

Libyada Tobruk cephesinde şiddetli bir kum fırtınası dün müdafaa çevresi dışında faaliyetimizi güçleştirmiştir. Hudut muntakasında devriyelerimiz hücum tabiyelerine devam etmişlerdir.

Alman tebliği

Berlin 30 (A.A.) — Alman orduları başkumandanlığının tebliği: İngilizlere karşı savaşta, Alman hava kuvvetleri dün gece Great-Yarmouth'un doğusunda 8000 tonluluk bir ticaret gemisini tahrir etmiş, aynı bölgede oldukça mühim bir destroyer tezekküllü içinde yürüyen bir harp gemisini tam bir başarıyla batırmıştır. İskoçyanın doğu kıyısı ile İngiltere'nin cenup doğusu kıyısındaki limanlar civarına da başka hücumlar yapılmıştır.

Şimal Afrikasında Stuka tayıyareleri tezekkülleri, Tobrukta ihtimalları ve mühimmat depolarını bombalamışlardır. Savaş tayıyareleri, Akdenizde bir ticaret gemisini hasara uğratmış ve bir İngiliz bombardıman tayıyaresini düşürmüştür.

Düşman, dün gece, Almanyanın şimal sahilî üzerine akın yapmış ve bazı tayıyareleri, Berlinin uzak civarına kadar gelmiştir. Bilhassa Hamburg'da halkla meşkur mahallelere atılan bombalarla sivil halktan ölenler ve yaralananlar olmuştur.

Sovyet tebliği

Moskova 30 (A.A.) — Sovyet istihbarat daairesinin bugün öğle üzeri neşredilen tebliği: 29-30 Eylül gecesi, kıtalarımız, bütün cephe boyunca düşmanla çarpışmışlardır.

Gl. Wavell

Tahrandan tayıyarele ile Bağdada hareket etti

Tahran 30 (A.A.) — General Wavell, tayıyare ile, Tahrandan Bağdada hareket etmiştir. Sovyetlerle daha başka müzakereler yapmak için ettiği takdirde tekrar Tahrana dönecektir.

İtalya'da

Elbise için de vesika usulü ihdas edildi

Roma 30 (A.A.) — Elbiselerin şahsa mahsus kartlarla tevziine intizaren elbise satışlarının tatil edilmesi bundan evvelki mümasil tedbirler gibi bütün memlekette büyük bir anlayış ve disiplinle karşılanmıştır. Bu tedbir, bu gibi eşyanın bütün vatandaşlar arasında nispet dairesinde tevziini garanti eden ve her hangi bir ekalliyetin müstehliklerin büyük kitlesi zarara fayda temin etmesini men'e matuf olan bir tedbir telâkki edilmektedir.

Moskova konferansı encümenleri faaliyette

Moskova 1 (A.A.) — B.B.C. Moskova konferansının ordu, donanma, hava ham maddeler, nakliyat, tıbbi malzeme encümenleri çalışmalarına devam ediyorlar. Encümenler, konferans heyeti üyelerinin ikinci toplantısını akteceği cumartesi gününe kadar vazifelerini bitireceklerdir.

Çekya'da kargaşalık

Bir kaç general idam cezasına mahkûm edildi

Berlin 30 (A.A.) — Bohemya ve Moravya himaye idaresi gazeteleri Prag askeri mahkemesinin Çek ordusu sabık generallerinden Joseph Bili ile Çek tımgenerali Hugo Vojda'yı öltim cezasına mahkûm ettiğini yazıyorlar.

Bu iki general, bir şiddet idaresi tatbiki suretile Bohemya ile Moravyayı Almanya'dan ayırma ve müstakbil bir Çekoslovak devleti kurmağı istihdaf eden «Çek mukave-meti tezekküllütünü» idarecileri arasında buluyorlardı. Bundan maada derpiş edilen şiddet hareketinin tatbik ahasına çıkarılması için lüzumlu her nevi silâhı satın alarak bu suikasta iştirak etmekten suçlu Ladislaus Konzak ve Venzel Franc da idama mahkûm edilmişlerdir.

Askeri mahkeme komünist partisine mensup olup vatan ihaneti cürmü ile suçlu bulunan ihtiyat Çek tuğgenerallerinden Prağı Franz Horacek ile Fransız Vins, Johann Pestuka, Jaromir Sedlacek ve Dusan Subert'i de idam cezasına çarptırmıştır. Bunlardan başka on beş kişi daha aynı ceza ile mahkûm edilmişlerdir. Mahkûmların hepsi kurşuna dizilmişlerdir.

Yeni bir Fin zaferi

Sovyetlerin iki alayını tamamen imha ettiler

Helsinki 30 (A.A.) — Fin kıtaatı iki hafta devam eden şiddetli muharebelerden sonra Sovyetlerin iki alayını tamamiyle imha etmişlerdir. Bu iki alay, düşmanın en tehlikeli tabiyeleri kullanmasına müsaid olan bâkir ormanlı ve bataklık bir muntakada Finlerin Petroskoy'e doğru ilerlemelerine mani olmuş idi.

Finler, on beş gün birbirine girmiş otlar arasında ve bazen bellerine kadar bataklıkların çamuruna batarak boğaz boğaza ve adeta körüne harb etmek mecburiyetinde kalmışlardır. Finlerin yirmi metreden ilerideki düşmanı görmelerine imkân yoktu ve binnetice bu mesafenin ilerisine ateş edemiyorlardı. Muharebe, günlerce derin bir sükût içinde cereyan etmiş, nihayet Finler, düşmanın iki alayını çenber içine almağa muvaffak olmuşlardır. Uğradıkları her türlü zayıat, Sovyetleri mukavemetlerinden vaz geçirmemiştir. Fin bataryalarının toplu ateşi, bunları tamamiyle imha etmiştir.

İmhadan kurtulan bir kaç kişi, ayakta duramayacak kadar zayıf düşmüş birer hayal haline gelmişlerdi. Bunların arkadaşlarının cesedleri üzerinden geçerek teslim olmak için adım atacak halleri yoktu.

Petroskoy'e den alelacele gönderilmiş olan bir Sovyet taburu da derhal imha edilmiştir. Ateş hatına yiyecekmiş olan bu taburdan alınan askerler, Sovyet kumandanlığının yiyecek maddelerinin düşmandan teminini emrettiğini bildirmişler.

Zeynepkâmil hastanesi dün gece tehlike atlattı

Hastanenin iki katlı çamaşırhanesinden yangın çıktı, Ortaköy Yahudi sinagonu kısmen yandı

Dün gece yarısından sonra şehrimizde iki yangın vuku bulmuştur. Yangınlardan biri, gece yarısından sonra saat 1.30 da Üsküdar'da kâim Zeynepkâmil hastanesinin çamaşırhane daairesinden çıkmıştır. Çamaşırhane dairesi iki katlı bir bina olup hastane binasının 6-7 metre uzakta bulunuyor. Yangının çıktığı kısımda, hem çamaşırhan yakanmakta hem de kurutulmaktadır. Üsküdar itfaiyesi yangın haberini alır almaz derhal hastaneyeye koşmuş ve ateşin asıl hastane binasına sırayetine mâni olduğu gibi süratle de söndürmüştür. Çamaşırhanenin çatısı, yanarak çökmüştür. Hastane binasında hiç bir hasar vuku bulmamıştır. İtfaiyenin gayreti ve fedakarlığı sayesinde hastane binası yanmak tehlikesinden kurtulmuştur.

İkinci yangına gelince, bu sabah saat 3.30 da Ortaköyde Yahudi sinagonunun ölü yıkamağa mahsus kısmından çıkmıştır. Ateş, sinagonun ölü yıkamağa mahsus dairesi tamamen ve asıl binanın çatısı da kısmen yandıktan sonra söndürülmüştür. Yangının ne suretile çıktığı malûm değildir. Bu hususta zabıta ve adliye tahkikat yapıyorlar.

Macaristanla B. Churchill'in ticaret beyanati

(Baş tarafı 1 inci sahifede)

Alâkadar makamlarla temas için bir heyet geldi

Türk - Macar ticaret anlaşması esaslarına göre, karşılıklı mübadelelerin daha geniş ölçüde yapılması ve kolaylık temini için alâkadar makamlarımızla temaslarda bulunmak üzere bir Macar ticaret heyeti şehrimize gelmiştir.

Heyet dört kişiden mürekkep olup Macar bankası müdürlerinden B. Hallas da heyet meyanında bulunmaktadı. Macar heyeti şehrimizde tedkiklere başlamıştır. Macar ticaret atasesi Dr. Caky de Ankaradan şehrimize gelecek heyete iltihak etmiştir.

200 Kanadalı tayıyareci vapurdan kaçmış

Neyvort 30 (A.A.) — (D.N.B.) Ottawa'dan alınan bir habere göre Kanada hava nezareti, İngiltereye gidecek olan bir nakliye vapurunun hareketinden evvel 200 Kanadalı, Avustralyalı ve Yeni Zelendalı tayıyarecinin firar ettiğini bildirmektedir.

Odun fiatleri

(Baş tarafı 1 inci sahifede)

doğruya köylüden aldıkları yani köylünün bir çeki odununu 250 kilo yerine 285 kilo üzerinden hesapladıkları anlaşılmiştir. Bu fire farkı yüzünden odunun çekisine 25 kuruş kadar bir fark binmiştir.

Diğer taraftan yüklemeye esasında bir memura kantariye olarak çek başına 15-20 kuruş kadar bir maaş bedeli gösterilmiştir ki bu ücretin de için vüsatile mukayese edildiği takdirde çekide 20 parayı bile bulmayacağı görülmüştür. Fiatlerde bazı nakliye masrafları da fazla gösterilmiştir.

Komisyon Bütün bu noktaları esasla surette tespit etmiş ve yeni odun narhını eski fiatlerden 50 kuruş noksanına tespit etmiştir. Buna göre evvelce 560 kuruş olan perakende fiatler 510 kuruşa, toptan fiatler de 435 kuruştan 385 kuruşa indirilmiştir. Kömür narhı aynen ipka edilmiştir.

Churchill, fedakâr Rus ordularından ve Çinli ırkının tükenmez manevî kuvvetinden bahsederken, Avam Kamarası kendisini şiddetle alkışlamıştır.

Churchill, Hitlerin, büyük Britanyayı tehdit ettiği denizaltı taarruzunu tahakkuk etmesinden mütevellit hayretini ifade ederek, temmuz, ağustos ve Eylül aylarında, İngiliz müttefik ve bitaraf memleketler ticaret gemilerinin zayıatı, geçen üç ay yani nisan, mayıs ve haziran ayları zayıatının üçte birinden ibaret olduğunu söylemiştir.

Aynı müddet zarfında, düşman gemilerinden vücutte getirdiğimiz mezariistan son derece büyümektedir.

Başvekil, müttefikler için mühimmat nakleden ehemmiyetli gemilerin pek azının zayı edildiğini söylemiş ve demiştir ki:

Şimdi Amerikanın yeni inşa ettiği muazzam miktarda gemi - yığınının bizim gemilerimize iltihaki zamanı pek yaklaşıyor. Bu sayede, 1942 senesini, iyi bir neticeye isal ümidindeyiz.

Merhum Necib Ali Küçüka'nın cenazesi Ankaraya nakledildi

Ölümünü teessürle haber verdiğimiz Denizli mebusu Necip Ali Küçüka'nın cenazesi dün Büyükdadan motörle Haydarpaşaya nakledilmiş, burada Ankaraya nakledilmek üzere vagona konmuştur. Cenaze merasimi Ankarada yapılacaktır. Maamafih dün kendisini seven birçok zevat Büyükdadan Haydarpaşaya kadar cenaze refakat etmiştir.

Limanda iki motör çarpıştı

Evvelki gece saat 22 de limanımızda bir kaza olmuştur. İhâşsırların 22 numaralı motörü, Şile limanına 21 Derviş motörü ile çarpışmıştır. Müsademe neticesinde her iki motör de ağır hasara uğramıştır. Liman idaresi tahkikat yapmaktadır.

Yeni kooperatifler

Memleketimizin muhtelif muntakalarında yeniden bazı kooperatifler tesis edilmektedir. İstanbul Yaş meyva ve sebze satış tarım kooperatifleri birliğine bağlı olarak Trakyanın bütün bağcı muntakalarını çerçevesi dahiline almak üzere ve merkezli Mürettefe olarak bir yaş tüzüm kooperatif kurulumuş ve faaliyete başlamıştır.

Mürettefe kooperatifi aynı zamanda geniş mikyasta bir sarap işletmesi de vücutte getirmektedir.

Bundan başka İzmir İncir, üzüm tarım satış kooperatifleri birliğine bağlı olarak İzmir Bayındır pamuk, Selçuk İncir, Cumaovası üzüm kooperatiflerle, Giresun fındık satış tarım kooperatifine bağlı Akçakoca fındık kooperatifi kurulmuştur.

Limanda iki motör çarpıştı

Evvelki gece saat 22 de limanımızda bir kaza olmuştur. İhâşsırların 22 numaralı motörü, Şile limanına 21 Derviş motörü ile çarpışmıştır. Müsademe neticesinde her iki motör de ağır hasara uğramıştır. Liman idaresi tahkikat yapmaktadır.

Yeni kooperatifler

(Arkası var)

İtalyaya hava akını

İngilizler: «İtalya hissesi ne olacağını anlamağa başladı» diyorlar

Londra 30 (A.A.) — Pazar gecesi İngiliz tayıyareleri İtalya üzerine en büyük akını yapmışlardır. Akına iştirak eden tayıyarelerin miktarından ve taarruz müddetinin uzunluğundan yapılan tahribatın vüs'atı anlaşılabilir. Bir çok yangınlar çıkarılmış ve büyük infitiller husule getirilmiştir.

Milano, Cenova, Torino, Palermo gibi büyük şehirlerin halkı daha büyük taharruzların başlayacağını tahmin ederek Bolonyaya kaçmağa başlamışlardır.

İngiliz tayıyarelerinin Almanya'yı bombalamak suretile Rusyaya yardım etmekle meşgul bulunduklarından bombardımandan kurtulduğuna hükmeden İtalya İngiliz hava kuvvetlerinin kabiliyeti hakkında bir hüküm verebilecek bir vaziyete gelmiş ve hava harbinde günlük hissesinin ne olabileceğini anlamıştır.

Londra 30 (A.A.) — Daily Telegraph gazetesi baş makalesinde şöyle yazıyor: On iki kadar İtalyan şehrinin bombardımanı edilmesi ve Sicilya boğazından ehemmiyetsiz zayıatla mühim bir İngiliz kafilesinin geçmesi bir çok kimselere İtalyanın gerek havada gerekse denizde İngiltereye karşı aciz bir vaziyette bulunduğunu hatırlatacaktır. Düşmanları tarafından ezilen, Cermen müttefikleri tarafından iltihaf ve istismar edilen İtalya, itihadi temin edilmeden evvelki devirden daha fena bir vaziyette bulunmaktadır. Harp İtalyayı iştâ böyle bir çıkmaza sürüklemiştir.

İsviçrenin protestosu

Bern 30 (A.A.) — D. N. B. bildiriyor: Takriben 50 İngiliz tayıyaresinin 28 - 29 gecesi İsviçre bitaraflığını ihlâl emeleri üzerine, İsviçrenin Londra elçisi derhal protesto etmeğe mecbur edilmiştir.

Sihhat müdürleri arasında tayinler yapıldı

Ankara 30 (Telefonla) — Sağlık Müdürlüğü Vahap Diyarbakırlı Hakkâri Sihhat Müdürü Kâzım Rıza Beyoğlu, Beyoğlu Hükümet tabibi Rıfık Edirneye, Kelkit Hükümet tabibi Firuzan Şuşehrîne, İzmir Eşrefpaşası hastahanesi cildiye asistanı Mustafa Kastamonuya, Gülnar Hükümet tabibi Sezaî Kuşadası Hükümet tabibi İsmailiye, Eyiup Hükümet tabibi İsmail Beyoğluna, Refahiye'den Emel Kadınhana, Kadınhana Hükümet tabibi Bîrhan Cerrahpaşa hastahanesi dahiliye asistanlığına, nisaiye müessesesi Orhan Antalya Memlek hastahanesine, Bartın hastahanesi operatörü Bahir Burdur Memlek hastahanesi operatörlüğüne tayin edilmişlerdir.

Elim bir ziya

Sadrâzam Büyük Reşid paşa bu desî bayan Ayşe Fatime vefat etmiştir. Cenazesi perşembe günü öğle vakti Anadoluhisrındaki yalılarından kaldırılarak Rumelihisrındaki alle kabristanına defnedilecektir. Allahtan rahmet dileriz. Çelenk gönderilmemesi rica olunur.

Ne demeli?

Türkçede aynı mânaya gelen yeni ve eski bazı kelimeler vardır. Gerçi, her hisanda müteradif sözler bulunmaz. Adettir. Faraza... «Faraza» da denir, «mesela» da denir... Fazla mal göz çıkar maz.

Cumhuriyet refikimiz bir mücadele açmış. Her ay iki kelimeleri ileri sürerek bunlardan bir hakkında «kullanılmasını» diyecekmiş. İlk teklifi şu:

«Mıntaka» denmesin, «bölge» densin. «Randıman» denmesin, «verim» densin.

Bizce, «mıntaka» da, «bölge» de Türkçede, müteradif kelimeler olarak kalabilir.

Lâkin, ikinci misalde Cumhuriyet refikimiz elbet haklıdır: «Randıman»

dememeli; «Verim» demeli!

EY KADER!

Aşk ve macera romanı

Tefrik No. 40

Nakleden: (Vâ - Nâ)

— Evet efendim.
— Size elli liralık başka bir siparişim daha vardı... Şayet bu yirmi lira kâfi gelmiyeycesse, ona mahsup Beni de bir miktar para vereyim... Kaç para istersiniz?
— Mersi...
— Evet mi, hayır mı?... İstiyor musunuz?
— Bana hiç borcunuz yok, beyefendi... Gerçi altına boğulmuş değilim... Amma, alacağım olmadı takdirde bir para istiyemem...
— Avastan, borçtan hoşlanmıyorum... Kendi yazgıyla kavruluyorum elhamdülillâh...

— Ah keşke diğer muharrirler de sizin gibi olsalar... Siz, herkeसे modelik edecek mükemmel bir münevversiniz, Rüsuhi bey... Fakat ofur a, günün birinde ihtiyac duyarsınız fuzuli utangaçlıklara kapılma-yın... Dost olduğumuzu hatırlayın... Size, kassam açıktır.

— Allaha umarladık, beyefendi. Muharrir veda ederek uzaklaştı. Dışarı çıkarak kâtip kapıyı tekrar açarak:
— Cevdet beyefendi teşrif etti-ler... - diye haber verdi.
— Bu Cevdet beyefendi, bizim Vehbi paşanın oğluydu...
Her halde, tâbiin nezdinde itibarı fevkalâdeydi. Zira Refet yerinden kalkarak, onu kapılardan karşıladı.
— Ooo, maşallah, maşallah... Demek nihayet teşrif buyuruldu?... Fakat niçin böyle seyrekle görünü-yorsunuz, a efendim?...
— Delikanlı, zihnen meşguldü. Bedenen ise, Karacabeydekine kıyasla değışmişti. Fakat tâbiî, kir elbiselerini sırtından çıkarmış, şehirli gi-bi giymişti.

Tâbi:
— Size bir teklifte bulunmuş-tum... Bu bahsi düşündünüz mü? - diye sordu.

Vehbi paşanın oğlu, dalgın dal-gın:

— Evet... Şüphesiz...
— Benizden bu seri kitaplar için maaşlarmnıziye, 5000 lîre haere-deceğim... Şayet zâtî âliniz de aynı şeraitle mutabaksanız... Bu sermaye, aynı zamanda mecmuamızı da can-landırır...

— Evet, evet...
— Böylelikle, eski mesai arka-daşlığımız da ilerlemiş olacaktır.

— Şüphesiz...
— Pederinizin çok hürmetkârıy-dım, beyefendi... Kitaplarını ben-den alırlardı... «Harp tarihî» isimli eserini de ben basmıştım. Aynı mü-nasebet, ailelerimiz arasında hep böyle devam edecektir inşallah...

— Anlaştıktı zaten... İşte size müvveddeleri getirdim... - diye, Cev-det, masanın üzerine bir sarı zarf bıraktı.

Fakat tâbi birdenbire mevzuu de-ğıştirdi:
— Bir şey soracağım... Sualimi garip bulacaksınız.

— Estâğfirullah... Buyurun...
— Zihnen çok mu meşgulsünüz?
— Fakat... Şey... Nereden an-la-dınız?... Zihnim cidden bir şeyle

pek meşgul.

— Nedir? Anlayabilir miyim?
— Demin, odanıza girerken, ko-ridor da kırk yaşlarımda kadar görü-nen bir adamı rasladım. Koltuğu-nun altında bir cüzdan vardı.

— Şapkası da geniş kenarlı mı?
— Oldukça.
— Üstü başı hayli eski bir adam...
— Evet, evet... Ta kendisi... kim-dir o?

— Niçin soruyorsunuz?
— Merak ediyorum da. Aldanmı-yorsam, yanınızdan çıkıyordu değil mi?

— Evet öyle...
— Adı ne?
— Bu sizi alâkadar eder mi?
— Çok, hem pek çok

Tâbi lâkaydiyle cevap verdi:
— Bu hususta sizi tatmin edebile-cek malûmat veremeyeceğim.

— Her halde bir şeyler bilirsiniz.
— Biz, Babîâliye kendisine eski İstanbul Kumkuması lâkabını takmı-şız.

— Ne tuhaf isim. Acaba muharrir mi?

— Evet, Babîâli caddesinden hi-ç eksik olmıyan ve karın tokluğuna çalışan muharrirlerden biri. Bize her

AKŞAMDAN AKŞAMA

Alışmak lâzım
ve
alışacağız

İşgal altındaki memleketlerden, hele en yakın komşulardan gelen haberler korkunc ve iç yâkıcıdır. Dün, bollukta yüzen zengin milletler bugünkü yoksulluğa, ölmeden dayanacak tedbirleri düşünmekte-diler. Ne en eski devirlerin ortalığı bulan eden kıyasıya savaşları, ne Orta Çağın Avrupaya zaman zaman musallat olan kara kılıkları ve tıan belâları, insanları bu derece sefaletle düşürmemişti.

Bu perişanlıklar arasında harp âfe-tinden henüz masun kalan memle-ketimiz, bolluk ve saadet içindedir. Bunun kıymetini biliyor muyuz? Bu suale «evet!» cevabı verilemez.

Bütün Avrupada bir dilim ekme-k bulunmaz ve para ile satın alı-na-maz bir servet iken bizde hâlâ ek-meğin israf edildiğine kanıız. Otel-lerde, lokantalarda, evlerde sofralardan artan ekmeğin toptan tutarı-mı besaplasak aklımız durur. Başka şeylerde, yiyecekte, giyecekte de böyledir. Eski âdet ve ihtiyaçları-mızdan hiç birini hâlâ bırakmak istemiyoruz. Hayat, bunun için paha-lıyordur, ihtikâr bundan doğuyor. Yarın hükümet, bu israfın önüne geçmek, bugünkü harbe göre diz-ginsiz giden istihlâki müsavatlara-mak için vesika usulünü ihdası mecbur kalırsa, sebebi, hâdiselerin vehametini kavramayan şursuzlu-ğumuz olacaktır.

Bu bilmemeziğin, anlamamazlığın başka bir tezahürü de, bazı hoş-mutsuzluklarımız, şikâyetlerimizdir. Kahve yahut çay bol değil diye şikâyet ederiz. Halbuki bütün dünya açtır. Odon, kömür işinden mem-nun değildir, halbuki her tarafta, da-ha geçen kış çocuklar soğuktan öl-dü. Taksilerin azlığından, benzinin kıtlığından, tramvayların kalabalı-ğında ağzımıza geleni söyleriz. Vaziyeti, Avrupadan gelenlere so-runuz, insanlar nasıl yaşıyor!

Ateş içinde bir dünya ortasında-yız. Bu sırada hiç bir millet bütün ihtiyaçlarını tek başına temin ede-medine göre, biz de bu hâlden müteessiriz ve harp devam ederse, daha da müteessir olacağız. Bugün şikâyet ettiğimiz şeyler yarın çoğalacak, bugün bize yetmeyen, bizi tatmin edemiyen vasıtalar yarın daha çok azalacaktır. Bütün bunlara alış-mak, hem de şükrederek alışmak lâzımdır. Alışacağız. «Bir hırka, bir lokma» devrindeyiz. Öyle bir devir ki samur kürklerle alışmış milletlerin sırında yırtık bir hırka, zengin so-falar görmüş milyonlarca insanın ağzında lokma kırıtısı bile kalma-mıştır.

MEVLİD

Tahranda vefat eden
TAHRAN BÜYÜK ELÇİSİ
SUAD DAVAZIN
ruhuna 3 Birinci Teşrin cuma günü
cuma namazından sonra Aksarayda
Valde Camiinde Mevlidi Nebevî
kuraat edilecektir. Arzu edenlerin
teşhirlerini merhumun ailesi rica et-
mektedir.

Teşekkür

Çok kıymetli sanatkar Safiye ve arkadaşlarının sanatoryum hastala-rına 29/9/941 pazartesi günü verdik-leri konserle onların ızdırplarını unutturmak ve çok neşeli bir zaman geçirmek hususunda gösterdikleri kalbi alakadan dolayı içten gelen şük-ranlarımızı sunarız.

Heybeliada Sanatoryumu

Tepebaşı Dram Kısım
Bu gece saat 20,30 da
HAMLET
5 perde

İstiklal caddesi komedi
kısmı bu gece 8.20,30 da
KIBARLIK BUDALASI
5 perde

ŞEHİR HABERLERİ

İstanbulun
kurtuluşu6 ilkteşrinde yapılacak
merasimin programı

İstanbul kurtuluşunun yıldönümü-ne tesadüf eden 6 ilkteşrin pazartesi günü yapılacak merasim programı Vilâyet tarafından tesbit olunmuş-tur. Bu programa nazaran bütün res-mi ve hususi binalarla, ticarethane-ler, vapur ve tramvaylar gündüz bay-raklarla donatılacak ve gece fenerler-le aydınlatılacaktır. Merasime askerî kıtalar, okullar, cemiyetler ve halk iştirak edecektir.

Merasim sabahı saat 10 da Sultan-ahmed meydanında bulunan bir ba-taryaya top tarafından 21 pare top atı-lacaktır. Müteakiben merasime baş-lanacaktır. Askerî kıtalar Sultanah-met meydanından Taksim kade-mi yürüyüş yapacaklar ve kıtalar Galata köprüsünden geçerken vapurlar dü-dük çalacaklardır.

Askerî kıtalar Taksim meydanına geldikten sonra, meydana hazır bu-lunan askerî bando tarafından istik-lâl marşı çalınacak ve bu esnada şanlı bayrağımız direğe çekilecektir. Bayrak çekme törenini müteakip İstanbul Belediyesi namına Cümhu-riyet âbidesine bir çelenk konacak ve bundan sonra Şehir meclisi âzasın-dan bir zat ve gençlik namına da yüksek mektepler talebesinden bir genç tarafından nutuklar söylene-cektir. Nutukları müteakip Taksim meydanında askerî bir geçid resmi yapılacaktır.

Öğleden sonra saat 16 da Belediye Reisi, Cümhuriyet Halk Partisi Reisi ve Şehir Meclisi âzalarından müte-şekkil bir heyet İstanbul komutanlı-ğı merkezine giderek, halkın ordu-muza olan şükranını arzedecektir. Gece Taksim meydanında Şehir bandosu tarafından milli parçalar çalınacaktır. Saat 20,30 da Vali ve Be-lediye Reisi tarafından kahraman or-dumuz şerefine Taksim Belediye ga-zinosunda bir ziyafet verilecektir. Bütün İstanbul Halkveirinde bu mü-nasebetle müsamerele verilecektir.

Taksiler

Soförler yeniden zam
istediler

İstanbul Soförler Cemiyeti Beled-iyeye müracaat ederek taksilerle yapı-lan yüzde otuz beş zammın gayri kâfi olduğunu iddia etmiştir. Soförler bu itibarla taksit ücretlerine yeniden zam yapılmasını istemektedirler. Be-lediye, soförlerin yeni talebini tedkik edecektir.

Üsküdar tramvaylarının
tasfiyesi

İstanbul Belediyesi Üsküdar tram-vaylarını tasfiye etmek üzere faaliye-te geçmiştir. Üsküdar tramvayların-daki Evkaf hissesinin satın alınması-na dair kanun üzerine Belediye, Vakıflar idaresiyle temaslara başlamış-tır. Başvekâlet tarafından tensip olu-nan bir karara nazaran, Vakıflar idaresinin Üsküdar tramvaylarındaki 368 bin liralık hissesi Belediye tara-fından 15 müsavi taksitte ve faizsiz ödenmek şartıyla alınacaktır.

Barbaros ve Beyazıt
meydanları

Vali ve Belediye Reisi Dr. Lütfi Kırdar, dün yanında şehircilik mü-tehassısı B. Prost, Belediye İmar ve Fen müdürleri olduğu halde, Barba-ros ve Beyazıt meydanının tanzim işlerini tedkik etmiştir. Vali ve Be-le-diye Reisi Dr. Lütfi Kırdar, her iki meydanın da süratle tanzimi için âlâkâdarlara direktifler vermiştir.

CARDIAZOL ve diğer KNOLL

İlaçları gelmiştir.
HER MİKTARDA MEVCUDDUR.

Gümrüklerdeki
eşyaBir hafta içinde çekil-
mezse tevzie tâbi
tutulacak

İstanbul, İzmir, Mersin gümrük-lerinde biriken külliye miktarda ticaret eşyasının sahipleri tarafından çekilmediği ve bu suretle maliyetle-rinin yükseldiği anlaşılmış ve bu sebeple 2/14209 numaralı kararname hükümlerinin tabiki kararlaştırıl-mıştır.

Mintaka Ticaret müdürlüğü bu gümrüklerdeki malların miktar ve neylerini tesbit ettirmiştir. Kararna-me hükümlerine göre mal sahiplerine birkaç güne kadar tebligat yapılacak ve tebligat tarihinden itibaren bir hafta zarfında bu mallar çekilmediği takdirde resmi makamlar malları derhal gümrüklerden çıkarak tev-zie tabi tutacaklardır.

KÜÇÜK HABERLER

★ Ötümüzdeki ilkbaharda Taksim-de eski kışla arsasında «İstanbul il-kbahar sanayi sergisi» namı altında bir sergi açılacağı haber verilmektedir.

★ Piyasada naftalin darlığı tama-men bertaraf edilmiştir. Ticaret ofisi elinde bulunan naftalinden ihtiya-yaca göre tevzi etmektedir.

★ İnhisarlar idaresi tüzüm flatleri-nin yükselmiş olmasından dolayı şa-rap flatlerine bir miktar zam yap-mağı kararlaştırmıştır.

★ İnhisarlar idaresi Çamaltı tuz-lasından çalışmakta olan işçilerine meccanen yemek tevziline başlamış-tır.

★ İstanbul Tramvay, Elektrik ve Tünel işletmeleri umum müdürü B. Hukki Erem Ankara'da temaslarna devam etmektedir. Öğrendiğimizze göre, B. Hukki Erem, İstanbul tramvay-larına lazım gelen malzeme için dö-viz temin etmiştir.

★ Ebedî Şef Atatürkün hemşire-leri bayan Makbule Modada bulunan bir evini Darüşşafaka İhsesine ve Samsundaki bir evini de bir vasi-yetname ile Hilâlahmere teberri et-miştir. Buna alt muamele ikmal olunmuş ve vasiyetname sureti Darüşşafaka ve Hilâlahmere tebliğ edilmiştir.

İstanbul'un

35 sene şöret ve muvaffakiyet
şâhası parlamış olan
2 Yıldız:

ALEMDAR Millî

Bu hafta:

İlk heyecanlı programını
sunuyor:
Dâhi Polis Hafiyesi ŞARLI
ŞAN'ın ilk defa
Yıldırım Polis Hafiyeliği
icat ettiği harikası:

ŞARLI ŞAN
PANAMADA

Ayrıca:

Her tarafta göz yaşları fırtınası
yaratan büyük his dramı:

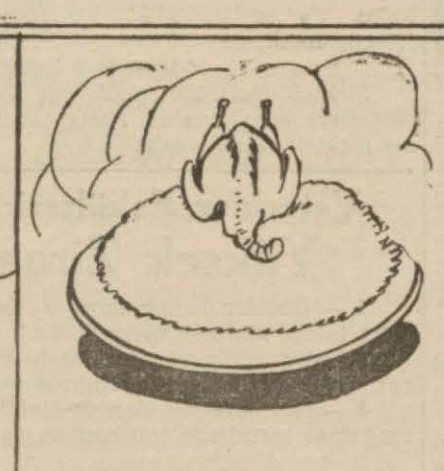
ARKA SOKAK
PIERRE FRESNAY - VIVIAN
ROMANCE

Bugün başladı.

Bay Amcaya göre...

— Nadir Nadi dünkü fıkrasında
bir bildirimla yaptığı hasbihali an-latıyordu bay Amca...

... «Dün akşam bildirimci yiyor-dum. Pilişdan bir şiltenin ortasına kurulup sırtüstü yatan o kızarmış tüysüz cesedi parçalamadan evvel...» diye yazıya başlıyor...

... «... Ukrayna ovalarını kaplı-yan zengin buğday tarlaları içinde koca bir yaz geçirdim...

... «... Uçaklar tepene bomba yağdırıyor, uzun namlulu toplar et-rafına ölüm saçıyor... Haberin olmadı mı?..» diye soruyordu...

... Ser verip sır vermeyen bildir-cin bu sual karşısında: «Ey Adem oğlu...» diyerek dile geliyor ve «Derdimi kabartma şimdi benim, ayır şu bacaklarımı da kurtulayım artık...» ricasıyla sözünü bitiriyor. Muharrir de onun dediğini yapıyor...

B. A. — Afiyet olsun amma bir sabah gazetesine göre yazı değil bul. — ?... B. A. — Oruçlu karilerini pek va-kitsiz imrendirebilir!...

BUGÜN

Matinelerden
itibaren

ALKAZAR

Sineması mevsî-
min ilk büyük
film olan

GÖRÜNMEYEN

ADAMIN
İNTİKAMI

Heyecan, dehşet ve korku filmi
kahramanı: BELA LUGOSI'nın
müthiş filmi

Sinema perdesinin tüyler ür-pertici bir harikası... Bütün bir şehir halkı heyecan içinde... Es-rarengiz kanlı cinayetler... Müth-iş, çığm ve korkunc bir ser-güzeşt romanı.

Lüks Filmler

Bu sene yalnız

Dünyanın sayılı bir kaç sinema-sında mevcut son sistem hava cihazlarla salonları daima tem-iz ve sıhhi hava ile yıkanan, e-i son konfor ve teknik âbidesi

MARMARA

Sinemasında müteahhas idare-sinin temine muvaffak olduğu rakipsiz sezonda seyredilebile-cektir.

BU HAFTA 2 FİLM

Dillerde dolayan yeni His ve
Aşk Film:

Aşk ilânları

MARGARET SULLAVAN
JAMES STEWART
ve
WALT DISNEY'in muvaffaki-yet tacı:

Pamuk Prenses
ve Yedi Cüce

Bugün matinelerden itibaren

Bugün matinelerden itibaren

Kadıköy OPERA
sinemasında yeni mevsimin en
güzel eseri

GÜLLER

ve

DİKENLER

Aşk - Heyecan dolu bir film
GUNGADİ devam etmektedir.

SES—SES

Tepebaşı — Pek Yakında — Tepebaşı
Fevkalâde güzel bir

S
E
S

S
E
S

S
E
S

Hem duyulacak hem seyredilecektir.

Tepebaşı — Pek yakında — Tepebaşı

SES—SES

Bu akşam Şehzadebaşı TURAN sinema tiyatrosunda

Sinema - Tiyatro - Varyete
Sanatkar NAŞİT ve arkadaşları

Yüksek okuyucu NADİRE ER ve saz arkadaşları, yeni varyete numaraları akrobatik danslar.

Damgalı Suratlar Komedi 3 perde

Sinemada: 2 büyük film birden:

1 - Görünmeyen Adamın Avdeti
2 - BATMAYAN GÜNEŞ

DOUGLAS FAIRBANKS - BASİL RATBONE

Akşamları sinema 19,15 de başlar. Sinema tiyatroya bir biletle giri-lir. Gündüzleri sinema: 11 den itibaren devamlı matinerler.

Dahi Rejisör WILLY FORST tarafından vücuta getirilen

BİTMEMİŞ SENFONİ... MASKELİ KADIN... MAZURKA

ve nihayet: OPERET şaheseri

Bütün seyircilerini gasy edecektir.

Kat'iyen unutulmayacak olan bu zengin ve muhteşem Film

Pek yakında ŞARK sinemasında

ÇEMBERLİTAŞ sineması Tel: 22513

Bugün Matinelerden itibaren

2 Muazzam Şaheser birden

HILDE SCHNEIDER — MARTA TERNY — ve dehakâr
HAN HEINZ RÜHMANN'ın müsterek yaratıkları

1-Bekârlar Cenneti

gayet neşeli ve son derece modern olan bir filmidir

2 — Sinemacılığın yeni bir harikası

Görünmeyen Adamın intikamı

Korku... Heyecan... dehşet ve esrarengiz filmler yaratan

BELA LUGOSI'nın en son şaheseri.

Senenin ilk Süper Filmi:

KADINLAR ARASINDA

NORMA SHEARER — JOAN CRAWFORD —
ROZALİND RUSSELL

BU AKŞAM Senenin ilk ve mükemmel

MELEK'te FRANSIZ FİLMİ:

DÜNYAYI TİTRETEN KEŞİF

Bütün seyircileri merak ve heyecanla titretecek büyük aşk

ve ihtiras Filmi: Baş Rollerde:

ROGER DUCHENE - CLAUDE DAUPHIN-ERIC Von STROHAİM

Ayrıca Matbuat U. Müdürlüğü MEMLEKET JURNALI No. 3

Numaralı koltuklar erkenden aldırılmalıdır. Tel: 40868

RADYO

Bugünkü Program

12.30 Program, 12.33 Oyun havaları, 12.45 Ajans haberleri, 13.00 Şarkı ve türküler, 13.30 Karışık program Pl. 18.03 Fasil heyeti, 18.25 Konuşma (Dış politika hâdiseleri), 18.45 Radyo çocuk klübü, 19.30 Ajans haberleri, 19.55 Karışık şarkılar, 20.15 Radyo gazetesi, 20.45 Bir halk türküsü öğretiliyoruz, 21.00 Ziraat takvimi, 21.10 Söz ve saz semâleri, 21.30 Konuşma, 21.45 Riyaseticümbur bandosu, 22.30 Ajans ve para borsası haberleri, 22.45 Dans müziği Pl.

2 birinci teşrin perşembe sabahı

7.30 Program, 7.33 Hafif program Pl., 7.45 Ajans haberleri, 8.00 Hafif program Pl., 8.30 Evin saati.

YENİ NEŞRİYAT:

Yücel

Bu aylık mecmuanın 79 uncu sayısı çıkmıştır. Bu sayının başlıca müdürleri şudur: Edebiyatlarımızla konuşmalar (Hasan Âli-Yücel ile) türkçede okumağa layık kaç kitab vardır? Kitap davamız, Atatürk bibliyografyası, tercümeçiliğimiz, kara-göz, Destoyevski, ikinci senfon, şiirler, Cemal Nadir Gülerin karikatürü, gençliğin terbiyesi, güzel sözler ve sair.

★ Cumhuriyet Halk Partisi Alemdar semt ocağından: 1/10/941 çarşamba günü saat 21 de senelik kongremiz yapılacağından bütün partidâşlarımızın teşrifini ehemmiyetle rica ederiz.

Beyoğlu Yerli Askerlik şubesinden:

Yd. piyade astegmen Şükrü oğlu 313 doğumlu Abdullah Seza'nın 14348 hemen subeye müracaatı ilân olunur. (1/12780)

ZAYI — Askeri muamelemî havi nüfuz cüzdanını kaybettim yeni çıkartacağım dan eskisinin hükmü yoktur.

Edirnekapi Karagümrük Sarmaşık caddesi Sultan mahallesinde çeşme sokak No. 7 İsmail oğlu Cemal Akışık 318

Haşim Nahid Er - Bil'in

Avrupa Buhranının

Psikolojik sebepleri

MUHAREBE NASIL BİTECEK?

Ünvanlı eseri

İKBAL Kitabevinde

Fiyatı: 150 kuruş.

BERLITZ

LİSAN DERSANESİ

294, İstiklal Caddesi

FRANZIZCA ve Hususi ALMANCA dersleri

Haftada 3 ders

Ayda 4 Lira

TECRÜBE DERSİ PARASIZDIR

Yeniden büyük bir parti

"Bayer" müstahzarları

gelmiştir, içinde Prontosil de vardır.

"Bayer" sıtma ve frengi ilâçları

Kızılaydan yeniden tedarik edilebilir.

"Bayer" dış tabibi müstahzarları

ve birçok

"Behringwerke" serum ve aşıları

da tekrar gelmiştir.

ilâçlar

Bütün eczanelerden tedarik edilebilir.

Sümer Bank Birleşik yün ipliği ve dokuma ve

sunğıpek fabrikaları müessesesi Müdürlüğünden

Müessesemiz Sümer Bank Birleşik pamuk ipliği ve dokuma fabrikaları müessesesiyle tevhit edilerek Ankara'ya nakledilmiştir.

Müessesemizin yeni unvanı «Sümer Bank iplik ve dokuma fabrikaları müessesesidir»

Adres: Ankara Yenışehir İsmet İnönü caddesi No. 15 dir. (8733)

GRİPİN

Baş, diş, nezle, grip, romatizma

Nevralji, Kırıklık ve Bütün Ağrılarınızı Derhal Keser

İcabında günde 3 kaşe alınabilir. Her yerde Pullu Kutuları ısrarla isteyiniz.

Satılık köşk

Kadıköyünde merkezi bir yerde, denize ve tramvaya iki dakika mesafede, iki dönüm çamlıklı, bahçe içinde ayda 86 lira ıcar getiren konforlu boyalı bir köşk acele satılmaktadır. Fiat müsaittir. Galata Ömer Abid han sokak İntibah handa Nuri Ertan'a pazardan maada hergün müracaat olunması rica olunur.

İnebolu sulh hukuk mahkemesinden:

No. 61 İnebolu orman idaresi vekili avukat Fethi mağara tarafından İnebolunun İlişi köyünden Behçet oğlu Ahmet ve Behçet oğlu Hasan Behçet oğlu İsmail ve Mehmet oğlu Kamil Küçük aleyhlerine açılan tazminat davasının yapılmakta olan muhakemesinde Müddeialayhlerden Kamil Kütük, Ahmet ve İsmailin ikametgâhları meçhul bulunduğundan haklarındaki giyab kararının hukuk U. M. K. nunun 142 ve 141 inci maddelerine tevfiakan ilânen tebliğine mahkemece karar verilmiş olduğundan duruşma günü olan 27/10/941 pazartesi günü saat 10 da mahkemede hazır bulunmaları veya bir vekil göndermeleri aksi takdirde bir daha mahkemeye kabul edilmeyecek vakıyı ikrar ve kabul etmiş sayılacakları giyab kararı tebliği yerine kaim olmak üzere keyfiyet ilân olunur.

Umum emlak ve teknik bürosundan

Nazım Osmay namındaki şahsın yazıhanemizle hiç bir alakası olmadığını görülen lüzum üzerine ilân ederim.

ZAYI — İstanbul Ticaret odasından aldığım 1135 No. lu ve 8/3/941 tarihli menşe şahadetnamesi zayı olduğundan yenisini alacağım dan eskisinin hükmü olmadığından ilân olunur.

Bahıkhane No. 25

ALİ TANSEVER

Satılık Kadın Elbiseleri

En büyük terzilerden fevkalâde kumaşlarla dikilmiş 42 ve 44 beden genişliğinde hafifçe kullanılmış kadın elbiseleri, sahibi şımanlandığından satılmaktadır. Telefon: 81530 Fahriye.

ZAYI — 1929 senesi İstanbul muntaka liman reisliğinden almış olduğum liman cüzdanımı zayı ettim. Yenisini alacağım dan eskisinin hükmü yoktur.

Adres: Büyükkada Çarkıfelek sokak No. 13 1329 doğumlu Ahmet Okur

Sayın halkımıza büyük müjde:

KRISTAL'in dillere destan olan kütle halindeki muazzam saz heyetine on beş günlük istirahatten sonra iltihak eden yüksek sanatkarımız MÜZEYYEN SENAR'ı 1 teşrinievvel çarşamba akşamından itibaren dinleyeceksiniz.

TANBURİ SELÂHADDİN PINAR ve KEMANİ NECATİ TOKYAY Saz heyeti: Kemence SOTİRLİ - Piyanist FEYZİ ASLANGİL - Udî Selânikli ABDİ - Klarnet ŞÜKRÜ TUNAR - Kanun İSMAIL - Darbuka HASAN TAHSİN - Aksaraylı HAFİZ YAŞAR ve HAMİT DİKSES.

Bayanlar: SÜZAN YAKAR - FAİDE YILDIZ - MELÂHAT AKGÜN - CAN AKŞİT - FAİZE - MÜBERRA - NERMİN

Pazar günleri saat 4 den 7 ye kadar matine vardır.

Kabataş Erkek Lisesi Satınalma Komisyonundan

Okulumuz pansiyonunun 17 kaleminden ibaret şartnamesinde musarrah 3268 lira 75 kuruş muhammen bedelle çamaşır yıkama işi açık eksiltmeye konmuştur. Eksiltme 16/10/941 perşembe günü saat 2.30 da Beyoğlu İstiklal caddesi İstanbul Lisesi Muhasebeciliğinde yapılacaktır. İlk teminat 245 lira 16 kuruştur. İsteklilerin teminat makbuzlarıyla yeni yıl Ticaret Odası vesikalarını hamilen müracaatları. (8731)

YILDIZ

BUGÜN ÇIKTI

YILDIZ'ın bugün çıkan 70 inci sayısında: George Brent — Gary Cooper'in en son filmi — Alice Faye sözünde duracak mı? — Deanna Durbin ne yapıyor? — Kadın yaşandıkça güzelleşir mi? — Türk san'atkarlarından: Avni Dilligil — Perdenin Zavallı kuklaları — Yeni bir film romanı: İlk göz ağrısı — Film hikâyesi: Arizona — İki hikâye: Yaş — Kadın işine akıl erer mi? — Renkli karikatürler, fıkralar, tablo, dert ortağı v.s....

Her yerde 15 kuruş

P. T. T. Umumi Müdürlüğünden

1 — Yapı işlerinde istihdam edilmek üzere iki yüz on lira ücretli bir yüksek mimar veya mühendis ile yüz yetmiş lira ücretli üç fen memuru veya mühendis alınacaktır.

2 — Bu memuriyetler ihtisas mevkil olup taliplerine 3656 No. lu kanun hükümlerine göre ücret verilecektir.

3 — Talip olanların vesikalarını P. T. T. umumi müdürlüğü muamelât müdürlüğüne göndermeleri. (7138) (8692)

Maarif Vekillüğinden:

Kız Enstitüleri Mezunlarına

Kız Meslek öğretmen okuluna yeniden talebe alınacaktır. Müsabakaya iştirak etmek isteyenlerin şartları anılmak üzere 4/X/941 akşamına kadar mezun oldukları okul idarelerine müracaatları ilân olunur. (8695-1170)

İzmir belediyesi Reisliğinden

Belediyemize merbut Kültürpark, İzmir enternasyonal fuarı ve turizm idaresi için aşağıda yazılı evsafı haiz bir müdür ile bir yazı işleri şefi ve mütercim alınacaktır.

300 lira aylık ücretli ve ihtisas mevkil olan,

1 — Müdürlük için:

A — Yüksek tahsil görmüş olmak, «Güzel sanatlar mimari şubesinden mezun olan» veya daha evvel turizm ve fuar işlerinde ihtisas sahibi olduklarını isbat edenler tercih olunur.

B — İngiliz, Alman ve Fransız dillerinden birine vakıf bulunmak, «İki veya daha evvel turizm ve fuar işlerinde ihtisas sahibi olduklarını isbat edenler tercih olunur.

C — Askerlik filli hizmetini ifa etmiş bulunmak,

D — Şimdiye kadar çalıştığı müesseselerden bonservisi bulunmak,

2 — 170 lira aylık ücretli yazı işleri şefliği ve mütercimlik için:

A — En az lise mezunu olmak «yüksek mektep mezunu tercih edilir.»

B — Yabancı dillerden İngilizce, Fransızca Almanca birine vakıf olmak, «fazla dil bilen tercih olunur.»

C — Muhabere ve dosya işlerine vukufu olmak ve her hangi bir mevzu üzerinde düzgün yazı yazabilmek, «eser telif etmiş olanlar tercih olunur.»

D — 1 inci maddenin C ve D fıkralarında yazılı şartlar bu vazife için de aranacaktır.

3 — Tasradan yapılacak müracaatları için nüfus hüviyet cüzdanı, mektep şahadetnamesi, askerlik terhis vesikası suretleriyle tamussıhha olduklarına dair bir hekim raporu ve 10X15 ebadında bir fotoğraf ve hal tercemesi gönderilecektir. İsteklilerin 20/10/941 pazartesi günü akşamına kadar bir istida ile Belediye reisliğine müracaatları ve ayrıca adreslerine bildirilecek müsabaka imtihanı gününde İzmirde bulunmaları lüzumu ilân olunur. (4045-8703)

Devlet Demiryolları ve Limanları İşletme Umum idaresi ilânları

Kim. 54 de hazırlanacak «6000» metre mikâbı balast işi kapalı zarf usulile eksiltmeye konmuştur.

Eksiltme 3/10/941 tarihine müsadif cuma günü saat 11 de Haydarpaşa'da birinci işletme komisyonunda yapılacaktır.

Behet metre mikâbının hazırlanma muhammen bedeli 150 kuruştur. Muvakkat teminat 675 liradır.

İsteklilerin muayyen günde saat 10 a kadar zarflarını komisyona vermiş olmaları lâzımdır.

Fazla malûmat ve şartname almak isteyenler İşletme kalemine müracaat etmelidirler.

★

Muhammen bedeli 27875 lira olan 27 kalem Ankara hastahanesi madenî eşya ve mobilyası 10/10/941 cuma günü saat 15.30 da kapalı zarf usulile Ankara'da idare binasında satın alınacaktır.

Bu işe girmek isteyenlerin 2090.63 liralık muvakkat teminat ile kanunun tayin ettiği vesikaları ve tekliflerini aynı gün saat 14.30 za kadar komisyon reisliğine vermeleri lâzımdır.

Şartnameler 139 kuruş Ankara ve Haydarpaşa veznelerinde satılmaktadır. (8562)

İstanbul Kambyo Müdürlüğünden:

Dairemiz için bir daktilo alınacaktır. Taliplerin Birinci Teşrinin yirmisine kadar saat 9 dan 17 arasında hüsnühal varakası, mektep şahadetnamesi ve diğer vesikalarla birlikte Bheçkapıda Dördüncü Vakıf handında Kambyo Müdürlüğüne müracaat etmeleri. (8679)

7 inci Tertib 3 üncü çekiliş Planı			
Bu piyango 7/10/941 de Afyonda çekilecektir.			
İkramiye Adedi	İkramiye miktarı (Lira)	İkramiye tutarı (Lira)	
1	30.000	30.000	
4	10.000	40.000	
6	5.000	30.000	
40	2.000	80.000	
120	1.000	120.000	
160	500	80.000	
1.200	100	120.000	
1.200	50	60.000	
8.000	10	80.000	
160.000	2	320.000	
170.731	Yekân	960.000	
Tam bilet 4 lira	Yarım bilet 2 lira		
Yüz bilette 42,68 bilet kazana-caktır. Hasılatın % 60 ı ikramiye olarak dağıtılacaktır			

TALİH GÜNEŞİ BİRDEN DOĞAR

Yüksek Ziraat Enstitüsü Rektörlüğünden:

Orman, veteriner ve ziraat fakültelerine bu yıl kabul edilecek talebelerin seçim imtihanları İstanbulda Sultanahmette Yüksek İktisat ve Ticaret mektebi konferans salonunda ve Ankara'da yüksek Ziraat enstitüsünde aşağıda yazılı gün ve saatlerde yapılacağından namzet talebenin imtihan komisyonuna müracaatları. (6159) (8377)

Ders	Gün	Pazartesi	Saat
Fizik	6/10/941		9 — 12
Türkçe	6/10/941		14.30 — 17
Kimya	7/10/941	Salı	9 — 12
Biyoloji	10/7/9/41		14.30 — 17
Cebir	8/10/941	Çarşamba	9 — 12
Yabancı dil	9/10/941	Perşembe	9 — 12

Kütahya Vilâyetinden

1 — Vilâyet makamı için 39 veya 40 modeli Fort, Şevrole, Stpbeyker ve Opel markalı 6 - 8 silindirlir bir otomobil satın alınacaktır.

2 — Muhammen bedeli «2500» liradır. Muvakkat teminatı «187» lira «50» kuruştur.

3 — Otomobilin motör, şarj ve akimlâtörü tamamen arızasız olacaktır.

4 — Eksiltme 14/10/941 Salı günü saat 15 de vilâyet daimi encümeni huzurunda yapılacaktır.

5 — Otomobilin karasörü ve döşemesi bozulmamış bir halde olacaktır.

6 — Elektrik tesisatı, korneleri ve el kornesi muntazam bir halde çalışabilecektir.

7 — Otomobilin işlemesine lâzım krika, pompa ve levyeleri, anahtarları, tornavida ve İngiliz anahtarları, çekiş ve yağdınlıkları ve sair alâtı tamam ve sağlam olarak verilecektir.

8 — Yedek tekerlekler birlikte teslim edilecektir.

9 — Verilecek otomobilin kat'î muayenesi İstanbulda Emniyet Müdürlüğü 6 inci şube seyrüsefer reisliğine ve diğer vilâyetlerde Belediye seyrüsefer idarelerine yapılacak ve teklif mektubu ile birlikte bu muayene raporu ve otomobilin tulânı bir fotoğrafı ile birlikte Kütahya vilâyet Daimi Encümeni'ne bir zarf içinde gönderilecek veya kendisi getirecektir.

10 — Bu şerait dahilinde otomobil satmak isteyenlerin 14/10/941 Salı günü saat 15 de Vilâyet Daimi Encümenine müracaatları ve yahut teklif mektuplarını göndermeleri lüzumu ilân olunur. «8655»

Ankara Valiliğinden:

1 — Ankara — Kırşehir yolunun 61+000 — 66+000 üçüncü kilometreleri arasındaki sözün esası tamirat işinin ihalesi 13/10/941 tarihine rastlayan pazartesi günü saat 15 de vilâyet daimi encümeninde yapılmak üzere kapalı zarf usulile eksiltmeye konulmuştur.

2 — Keşif bedeli «52519» lira «89» kuruş ve muvakkat teminatı «3876» liradır.

3 — İsteklilerin teklif mektuplarını muvakkat teminat mektup veya makbuzu, Ticaret Odası vesikası ve ihale gününden en az üç gün evvel vilâyete istida ile müracaat ederek bu iş için alacakları fennî ehliyet vesikaları ile birlikte yukarıda adı geçen günde saat 14 de kadar daimi encümen reisliğine vermiş olmaları.

4 — Buna alt keşif ve şartnameyi her gün Nafia müdürlüğünde görebilecekleri. (7007) (8577)

Gümrükler Muhafaza Genel Komutanlık Satın Alma Komisyonundan:

3/1. Teşrin/941 cuma günü saat 11 de 2951 lira muhammen bedelle deniz eratı için 4 kalem mebusat pazarlıkla alınacaktır.

İlk teminatı 221 lira 33 kuruştur. Şartname ve nümuneleri komisyon-da her gün görülebilir.

İsteklilerin belli vaktinde kanunî vesika ve ilk teminat makbuzlarıyla Galata Mumhane caddesi 54 numaralı dairede satın alma komisyonuna gelmeleri. (8281)

Yüksek Mühendis Mektebi Satınalma Komisyonundan

Münakasamanın Cinsi	Miktarı	Muhammen ilk temin bedeli	natı	Şekli	Tarihi	Saat
Elbise dikisi	400	1850	555	Kapalı	13/10/941	11 —
Palto	175	1800	237	Açık	13/10/941	10.30
Kömür nakliyesi	400	150				
	100	200	60	Açık	13/10/941	11.15

Mektebimizin 1941 mallı yılı ihtiyacı yukarıda gösterildiği şekillerde eksiltmelere konulmuştur. Fazla tafsilât için Gümrüşuyunda Yüksek Mühendis mektebine müracaat (8587)

Veteriner Fakültesine talebe alınacak Yüksek Ziraat Enstitüsünden

1 — Görülen lüzum üzerine Veteriner fakültesine yeniden bir miktar daha talebe alınmak üzere yeni bir müsabaka imtihanı açılacaktır.

2 — Bu imtihana gireceklerin kayıtlarına 1. Teşrinievvel 941 de başlanacak ve 13 teşrinievvel tarihinde nihayet verilecektir.

3 — Lise mezunu olan ve olgunluk imtihanını vermiş bulunan talipleri aşağıdaki tarihlerde imtihanları yapılacaktır.

3 — Lise mezunu olan ve olgunluk imtihanını vermiş bulunan tam-
aşağıdaki tarihlerde imtihanları yapılacaktır.

Saat: 9—12	Saat: 14—17
------------	-------------

4 — İmtihan Ankara'da Yüksek Ziraat Enstitüsünde ve İstanbulda Yüksek Ticaret mektebi konferans salonunda yapılacaktır.

5 — Taliplerin rektörlüğe müracaatları.

6 — Birinci müsabakaya iştirak için eylül sonuna kadar kayıt edilmiş talebenin imtihanları evvelce ilân edilen tarihlerde yapılacaktır. (8702)